

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ

ที่ ปช ๗๒๙๐๓/..... วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการฝึกอบรมหลักสูตรหลักเกณฑ์และระบบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ
ที่ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ (ภาคปฏิบัติ)

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ

ตามที่ได้มอบหมายให้ข้าพเจ้า นายไพโรจน์ หินแก้ว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองช่าง ให้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรท้องถิ่น จัดโดยสำนักงานบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในหลักสูตร “หลักเกณฑ์และระบบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์ ตามประกาศ คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ (ภาคปฏิบัติ)” รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมหัวหินแกรนด์ แอนด์ พลาซ่า อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ ตามคำสั่ง เลขที่ ๒๕๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ให้พนักงานส่วนตำบลเข้ารับการอบรม

โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

วันแรกของการอบรม วิทยากร นางอาภรณ์ โชติชื่น นักวิชาการคลังชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานมาตรฐาน
ราคากลาง กองระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและราคากลาง กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง)

๑. ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ
ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔

“งานก่อสร้าง” หมายความว่า งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างสาธารณูปโภคหรือสิ่งปลูกสร้าง
อื่นใด และการซ่อมแซม ต่อเติม ปรับปรุง รื้อถอน หรือการกระทำอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกันต่ออาคาร
สาธารณูปโภค หรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว รวมทั้งงานบริการที่รวมอยู่ในงานก่อสร้างนั้นด้วย แต่มูลค่าของงาน
บริการต้องไม่สูงกว่ามูลค่าของงานก่อสร้างนั้น

“อาคาร” หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างถาวรที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือใช้สอยได้ เช่น อาคารที่ทำการ
โรงพยาบาล โรงเรียน สนามกีฬา หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน รวมทั้งสิ่งก่อสร้างอื่นๆ
ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยสำหรับอาคารนั้นๆ เช่น เสาดง รั้ว ท่อระบายน้ำ หอถังน้ำ ถนน ประปา ไฟฟ้า
หรือสิ่งอื่นๆ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของตัวอาคาร เช่น เครื่องปรับอากาศ ลิฟท์ หรือเครื่องเรือน

“สาธารณูปโภค” หมายความว่า งานอันเกี่ยวกับการประปา การไฟฟ้า การสื่อสาร การโทรคมนาคม
การระบายน้ำ การขนส่งทางท่อ ทางน้ำ ทางบก ทางอากาศ หรือทางราง หรือการอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง
ดำเนินการในระดับพื้นดิน ใต้พื้นดิน หรือเหนือพื้นดิน

งานซ่อมแซม ต่อเติม ปรับปรุง และรื้อถอน ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ด่วนที่สุด ที่ กค
(กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๕๙ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑.การซ่อมแซม หมายถึง การซ่อม การดำเนินการ และหรือการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบ
อันเป็นโครงสร้างของสิ่งก่อสร้างทั้งหมดหรือบางส่วน ให้คงสภาพและหรือใช้งานได้ตามปกติเดิม

๒.การปรับปรุง หมายถึง การแก้ไข การกระทำ และหรือการดำเนินการอื่นใด อันเป็น
โครงสร้างของสิ่งก่อสร้างหรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้วให้มีสภาพที่ดียิ่งขึ้น

๓.การต่อเติม หมายถึง การตัดแปลง เปลี่ยนแปลง เพื่อเพิ่มเติม หรือขยาย ซึ่งลักษณะ
ขอบเขตแบบ รูปทรง สัดส่วน น้ำหนัก เนื้อที่ อันเป็นโครงสร้างของสิ่งก่อสร้างหรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมดหรือบาง
ส่วน ซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้วให้ผิดไปจากเดิม แต่มิใช่เป็นกรณีของการซ่อมแซม

๔.การรื้อถอน หมายถึง การรื้อหรือการดำเนินการอื่นใด เพื่อนำส่วนประกอบอันเป็นโครงสร้างของสิ่งก่อสร้างหรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมดหรือบางส่วนออกไป

กรณีตามข้อ ๑ ถึงข้อ ๔ ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาดังนี้

๑.หากการดำเนินการดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างหลัก หรือไม่มีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือไม่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ หน่วยงานรัฐ สามารถดำเนินการจัดจ้างในลักษณะอื่นที่มีโรงงานก่อสร้างได้

๒. หากการดำเนินการดังกล่าว มีผลกระทบต่อโครงสร้างหลัก หรือมีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือมีความจำเป็นจะต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการจัดจ้างในลักษณะงานก่อสร้าง

๒. การแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้าง

ระเบียบข้อ๒๐การแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้างโดยลงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกันเพื่อให้วิธีการซื้อหรือจ้างหรืออำนาจในการสั่งซื้อจ้างเปลี่ยนแปลงไป จะกระทำมิได้

กรณีใดจะเป็นการแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้างให้พิจารณาถึงวัตถุประสงค์ในการซื้อหรือจ้างครั้งนั้นและความคุ้มค่าของทางราชการเป็นสำคัญ

การจ้างที่ปรึกษา และการจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ไม่อยู่ในบังคับเกี่ยวกับการแบ่งซื้อหรือ แบ่งจ้างตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐ เนื่องจาก การแบ่งซื้อหรือหรือแบ่งจ้างตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐ บังคับใช้กับระเบียบหมวด ๒ : การซื้อหรือจ้าง ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗ (ระเบียบฯ ข้อ ๑๗ การดำเนินการในหมวดนี้ (หมวด ๒) ไม่ใช้บังคับกับงานจ้างที่ปรึกษา และงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง)

แนวทางการพิจารณาเกี่ยวกับการแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้าง

-การพิจารณาว่าเข้าข่ายการแบ่งซื้อแบ่งจ้างหรือไม่ ให้พิจารณาตามเงื่อนไขที่กำหนดให้พิจารณาตามเงื่อนไขที่กำหนดตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐

-กรณีต่อไปนี้เข้าข่ายการแบ่งซื้อแบ่งจ้างมีการแบ่งวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกันออกเป็น ส่วนๆ โดยไม่มีเหตุผลความจำเป็น เป็นผลทำให้

๑.วิธีการซื้อหรือจ้างเปลี่ยนแปลงไป เช่น วงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรสำหรับการจัดซื้อหรือจัดจ้างในครั้งนั้นอยู่ในเกณฑ์ต้องดำเนินการโดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป และเมื่อแบ่งวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ในครั้งนั้นแล้ว เป็นผลทำให้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างเปลี่ยนแปลงเป็นวิธีคัดเลือก หรือวิธีเฉพาะเจาะจง เป็นต้น หรือ

๒.อำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างเปลี่ยนแปลงไป เช่น แบ่งวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรสำหรับการจัดซื้อหรือจัดจ้างในครั้งนั้นแล้ว วิธีการซื้อหรือจ้างยังคงเดิม แต่เป็นผลทำให้อำนาจในการสั่งซื้อหรือจ้างเปลี่ยนแปลงจากผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งขั้น มาเป็นอำนาจ ของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น

-คำว่า “ในครั้งเดียวกัน” ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง หมายถึงการจัดหาพัสดุที่สมควร ต้องจัดซื้อหรือจัดจ้างในครั้งเดียวภายใต้วงเงินงบประมาณที่ได้รับสำหรับการจัดซื้อหรือจัดจ้างนั้น ดังนั้น การได้รับอนุมัติจัดสรรเงินงบประมาณในครั้งเดียวกัน หากไม่มีเหตุผลประการใดที่ทำให้หน่วยงานของรัฐไม่สามารถดำเนินการในครั้งเดียวกันได้แล้ว หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดซื้อจัดจ้างในครั้งเดียวกัน หากหน่วยงานของรัฐได้แยกการดำเนินการจนมีผลทำให้วิธีการซื้อหรือวิธีการจ้างเปลี่ยนแปลงไปหรืออำนาจในการสั่งซื้อสั่งจ้างเปลี่ยนแปลงไป กรณีนี้ จะเป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยระเบียบฯ ข้อ ๒๐ (เข้าข่ายการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง)

๓.แนวทางปฏิบัติในการออกแบบรูปรายการงานก่อสร้าง

พ.ร.บ.มาตรา ๖๐; ก่อนดำเนินการจัดจ้างงานก่อสร้างตามวิธีการ ตามมาตรา ๕๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีแบบรูปรายการงานก่อสร้าง ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการจัดทำเอง หรือดำเนินการจัดจ้างตามหมวด ๘ งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ก็ได้

ในกรณีที่ต้องมีการจ้างออกแบบรวมก่อสร้าง ซึ่งไม่อาจจัดให้มีแบบรูปรายการงานก่อสร้างตามวรรคหนึ่งได้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยกรณีใดที่จะจ้างออกแบบรวมก่อสร้างต้องพิจารณาความเหมาะสมของโครงการและวงเงินด้วย ทั้งนี้หลักเกณฑ์และวิธีการจ้างออกแบบรวมก่อสร้าง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ระเบียบฯ ข้อ ๒๑ วรรคสาม ; ในการจ้างก่อสร้าง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมา คณะหนึ่ง หรือจะให้เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งจัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้าง หรือจะดำเนินการจ้าง ตามความในหมวด ๔ งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างก็ได้

องค์ประกอบ ระยะเวลาการพิจารณา และการประชุมของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามที่หัวหน้าหน่วยงาน หน่วยงาน ของรัฐกำหนดตามความจำเป็นและเหมาะสม

ระเบียบฯ ข้อ ๑๓๑ ; ในกรณีราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่นใดไม่มีหน่วย ออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง หรือมีแต่ไม่สามารถออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างได้เอง อาจขอความร่วมมือ กับกรมโยธาธิการและผังเมือง กรมศิลปากรหรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีหน่วยงานออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ก่อนก็ได้

๔.แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกแบบก่อสร้างและประมาณการราคาในขั้นต้นตามหลักเกณฑ์การ คำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๑๖)

ในการออกแบบรูปรายการงานก่อสร้างหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการงานก่อสร้างจะดำเนินการเองหรือ ขอ ความร่วมมือหน่วยงานของรัฐอื่น หรือจะดำเนินการจัดจ้างออกแบบรูปรายการงานก่อสร้าง ก็ได้

ผู้ออกแบบรูปรายการงานก่อสร้างต้องออกแบบให้ถูกต้องเหมาะสมกับการใช้งาน และเป็นไปตามหลัก วิชาการ โดยผู้ออกแบบต้องถอดแบบรูปรายการงานก่อสร้าง และจัดทำรายการ ปริมาณงาน และราคาและประมาณ การราคาในเบื้องต้นไว้ด้วย รวมทั้งต้องรับรองแบบรูปรายการงานก่อสร้าง และรายการปริมาณงาน ที่ได้ถอดแบบฯ นั้น ไว้ด้วยทุกครั้ง

ในการถอดแบบรูปรายการงานก่อสร้าง การจัดทำรายการ ปริมาณงาน และราคา และการประมาณการ ราคาในเบื้องต้นผู้ออกแบบรูปรายการงานก่อสร้างอาจดำเนินการตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงาน ก่อสร้างนี้ก็ได้

ทั้งนี้ การออกแบบรูปรายการงานก่อสร้างดังกล่าว ให้รวมถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และแก้ไขแบบรูป รายการงานก่อสร้างด้วย

๕.ความเข้าใจเกี่ยวกับแบบแสดงรายการ ปริมาณงาน และราคา (BOQ.)

- BOQ. (Bill of Quantities) หมายถึง แบบหรือบัญชีแสดงรายการ ปริมาณงาน และราคา ที่สอดคล้องกับ ราคาค่าก่อสร้าง ซึ่งถอดแบบและคำนวณมาจากแบบรูปรายการงานก่อสร้าง
- ในกระบวนการจัดจ้างก่อสร้างตั้งแต่เริ่มต้นจัดทำโครงการจนถึงขั้นตอนตรวจรับงานงวดสุดท้าย จะพบ BOQ. ที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ อย่างน้อย ๔ ครั้ง ดังนี้

๑. BOQ. ของผู้ออกแบบฯ เป็นบัญชีแสดงรายการ ปริมาณงานและราคา ซึ่งถอดแบบฯ และคำนวณ โดยผู้ออกแบบฯ เป็นบัญชีแสดงรายละเอียดการประมาณการราคาในขั้นต้นโดยผู้ออกแบบฯ

๒. แบบหรือรายงานการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างเป็นรายงาน และรายการ ปริมาณงานและ ราคาที่สอดคล้องกับราคากลางซึ่งถอดแบบและคำนวณมาจากแบบรูปรายการงานก่อสร้างที่ใช้ก่อสร้าง โดย คณะกรรมการกำหนดราคากลางซึ่งต้องถอดแบบและคำนวณตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ประกอบด้วย

- กรณีงานก่อสร้างอาคาร ได้แก่ แบบ พร. ๖ , พร. ๕(ก) , พร. ๕(ข) , พร. ๕ และ แบบ พร. ๕(พ) เป็นต้น
- กรณีงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ได้แก่ แบบสรุปราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และ ท่อเหลี่ยม เป็นต้น
- กรณีงานก่อสร้างชลประทาน ได้แก่ แบบสรุปราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน เป็นต้น

๓. BOQ.แบบท้ายสัญญาจ้าง เป็นแบบหรือบัญชีแสดงรายการ ปริมาณ และราคา ที่เป็นเอกสาร แบบท้ายสัญญาจ้างก่อสร้างและเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างก่อสร้าง ซึ่งสอดคล้องกับค่าจ้างก่อสร้างที่กำหนดใน สัญญาจ้างและรวมไปถึงแบบหรือบัญชีแสดงรายการ ปริมาณ และราคาที่ได้จัดทำขึ้นเพิ่มเติมในขั้นตอนบริหาร สัญญา อันเนื่องมาจากการปรับปรุงแก้ไขสัญญาด้วย

๖.สรุปแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอราคา และการจัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชี รายการก่อสร้าง (ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ด่วนที่สุด ที่ กค(กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว๔๕๒ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒)

- ยกเลิกหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ด่วนที่สุด ที่ กค(กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว๑๔๔ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒
- ให้ใช้กับการจัดจ้างก่อสร้างที่หน่วยงานของรัฐได้จัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้างและรายการละเอียด ถูกต้อง เหมาะสมกับการใช้งานและเป็นไปตามหลักวิชาการ และต้องเป็นการดำเนินการในขั้นตอนเริ่ม ต้น ของการจัดจ้างก่อสร้าง (ก่อนการกำหนดราคากลาง)
- กรณีใช้วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ให้แก้ไขแบบเอกสารประกวดราคาจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการ ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (ตามหนังสือคณะกรรมการนโยบายฯ ด่วนที่สุด ที่ กค(กนบ) ๐๔๐๕.๒/ว๔๑๐ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐) ดังนี้

๑. ตัดข้อความ ข้อ ๓.๒ วรรคหนึ่ง (๔) ออกทั้งหมด

๒. แก้ไขข้อความ ข้อ ๔.๒ วรรคหนึ่งจากเดิมเป็น “ให้ผู้ยื่นข้อเสนอกรอกรายละเอียดการเสนอราคา ในใบเสนอราคาตามแบบเอกสารประกวดราคาจ้าง ก่อสร้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ข้อ ๑.๒ ให้ครบถ้วน โดยไม่ต้องยื่นใบแจ้ง ปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้าง ในรูปแบบ PDF File (Portable Document Format)”

กรณีใช้วิธีสอบราคาหรือวิธีคัดเลือก กำหนดให้ผู้ยื่นข้อเสนอกรอกรายละเอียดการเสนอราคาในใบเสนอ ราคาให้ครบถ้วน โดยไม่ต้องยื่นใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้าง

- ก่อนลงนามในสัญญา ให้ดำเนินการดังนี้

แจ้งให้รายที่ชนะหรือรายที่ได้รับการคัดเลือก มาจัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชี รายการก่อสร้าง ให้ตรงกับแบบรูปและรายการละเอียด โดยดำเนินการดังนี้

(๑) เจรจาปรับลดราคาทุกรายการตามอัตราร้อยละที่ผู้ยื่นข้อเสนอได้เสนอราคาลดลงโดย เทียบกับราคากลางในการจัดจ้างครั้งนั้น หรือจะปรับลดตามความเหมาะสมก็ได้

(๒) กรณีเลือกและดำเนินการเจรจาปรับลดราคาตามความเหมาะสมแล้ว แต่ไม่สามารถ เจรจากกลงกันได้ให้หน่วยงานของรัฐปรับลดราคาทุกรายการตามอัตราร้อยละที่ผู้ยื่นข้อเสนอได้เสนอราคา ลดลง โดยเทียบกับราคากลางในการจัดจ้างครั้งนั้น ภายใต้ราคาที่เสนอไว้

(๓) หากไม่สามารถเจรจาเพื่อปรับลดราคาทุกรายการตาม (๑) และ (๒) ได้ให้หน่วยงาน ของ รัฐยกเลิกการจัดจ้างครั้งนั้น

กรณีเลือกวิธีปรับลดราคาทุกรายการตามอัตราร้อยละที่ผู้ยื่นข้อเสนอได้เสนอราคาลดลง หัวหน้าหน่วยงานของรัฐอาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการก็ได้ สำหรับกรณีที่เลือกวิธีเจรจา เพื่อปรับลด ราคาตามความเหมาะสมให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบหมายให้คณะกรรมการกำหนดราคา กลางเป็นผู้ดำเนินการประเมินราคาและปรับลดราคาตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ภายใต้ราคาที่เสนอไว้

- กรณีที่หน่วยงานของรัฐจัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้างคลาดเคลื่อนไปจากแบบรูปและรายการละเอียด เป็นเหตุให้ราคากลางที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไว้นั้น ต่ำเกินไปหรือสูงเกินไปจนไม่เป็นจริง ให้หน่วยงานของรัฐคำนวณราคากลางใหม่ให้ถูกต้องเพื่อใช้เป็นราคาเปรียบเทียบ และหากคำนวณราคากลางใหม่แล้ว กรณีปรากฏดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้ชนะหรือผู้ที่ได้รับการคัดเลือกได้เสนอราคาตามแบบรูปและรายการละเอียด ซึ่งต่ำกว่าราคากลางที่จัดทำใหม่โดยถูกต้อง และต่ำกว่าวงเงินที่จะจ้าง ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์หรือคณะกรรมการพิจารณาผลการสอบราคาหรือคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีคัดเลือก ดำเนินการตามข้อ ๓ (การดำเนินการก่อนลงนามในสัญญา)

(๒) กรณีผู้ชนะหรือผู้ที่ได้รับการคัดเลือกได้เสนอราคาตามแบบรูปและรายการละเอียด ซึ่งสูงกว่าราคากลางที่จัดทำใหม่โดยถูกต้อง และสูงกว่าวงเงินที่จะจ้าง ให้คณะกรรมการฯ ตีอรรถราคา หากต้อรรถราคาแล้ว กรณีปรากฏดังนี้

- ผู้ชนะหรือผู้ที่ได้รับการคัดเลือกยอมลดราคาต่ำกว่าราคากลางที่จัดทำใหม่โดยถูกต้อง และต่ำกว่าวงเงินที่จะจ้าง ให้คณะกรรมการฯ ดำเนินการตามข้อ ๓ (การดำเนินการก่อนลงนามในสัญญา)

- ผู้ชนะหรือผู้ที่ได้รับการคัดเลือกไม่ยอมลดราคาหรือลดราคาแล้วแต่ราคาที่เสนอนั้นยังสูงกว่าวงเงินที่จะจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐยกเลิกการจัดจ้างในครั้งนั้น

- แนวทางปฏิบัตินี้ให้มีผลใช้บังคับกับการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ วิธีสอบราคาหรือวิธีคัดเลือกที่จะประกาศเชิญชวนในระบบ e-GP หรือส่งหนังสือเชิญชวน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๗. การจัดทำร่างขอบเขตของงาน หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ หรือแบบรูปรายการงานก่อสร้าง

ระเบียบฯ ข้อ ๒๑ ในการซื้อหรือจ้างที่มีใช้การจ้างก่อสร้างให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง หรือจะให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งรับผิดชอบในการจัดทำร่างขอบเขตของงาน หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอด้วย

เพื่อให้การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง มีมาตรฐานและเป็นประโยชน์ ต่อทางราชการ หากพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างใดมีประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแล้ว ให้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างหรือรายการในการก่อสร้างตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือเพื่อความสะดวกจะระบุเฉพาะหมายเลขมาตรฐาน ก็ได้ หรือในกรณีพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างโดยังไม่มีประกาศ หรือในกรณีพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างโดยังไม่มีประกาศกำหนด มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแต่มีผู้ได้รับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรมแล้ว ให้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างหรือรายการในการก่อสร้าง ให้สอดคล้องกับรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะตามที่ระบุในคู่มือผู้ซื้อหรือใบแทรก คู่มือผู้ซื้อที่กระทรวงอุตสาหกรรม จัดทำขึ้น

ในการจ้างก่อสร้างให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งหรือจะให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งจัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้างหรือจะดำเนินการจ้างตามความในหมวด ๔ งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างก็ได้

องค์ประกอบ ระยะเวลาการพิจารณา และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกำหนดตามความจำเป็นและเหมาะสม

๘. การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ

มาตรา ๙ การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น และห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของ พัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ เว้นแต่พัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง ตามวัตถุประสงค์นั้นมียี่ห้อเดียว หรือจะต้องใช้อะไหล่ของยี่ห้อใด ก็ให้ระบุยี่ห้อนั้นได้

๙. แนวทางการพิจารณาผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกัน

โดยหลักการของการกำหนดผลงานก่อสร้าง นอกจากมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ตัวผู้รับจ้างที่มีประสิทธิภาพในงานก่อสร้างประเภทเดียวกันแล้ว ยังต้องคำนึงถึงมูลค่าของราคางานที่ผู้รับจ้างมีประสิทธิภาพหรือเคยดำเนินการงานก่อสร้างในประเภทเดียวกันนั้นมาแล้วด้วย ซึ่งการที่จะเห็นถึงขีดความสามารถนี้ได้ ย่อมจะต้องเป็นการบริหารงานภายใต้การจ้างครั้งเดียวมิใช่เป็นการจ้างในหลายๆ ครั้ง นำมารวมกัน ดังนั้น ผลงานที่นำมายื่นจึงต้องเป็นผลงานของผู้รับจ้างในสัญญาเดียวเท่านั้น และเป็นสัญญาที่ผู้รับจ้างได้ทำงานแล้วเสร็จตามสัญญา โดยได้มีการส่งมอบงานและตรวจรับเรียบร้อยแล้ว

โดยผลงานการก่อสร้างประเภทเดียวกันหมายความว่า งานก่อสร้างที่ใช้เทคนิคในการก่อสร้างในส่วนของโครงสร้างหลักเป็นประเภทเดียวกัน และมีลักษณะของการใช้งานเป็นประเภทเดียวกันกับงานที่ประกาศประกวดราคาจ้างก่อสร้างซึ่งการกำหนดผลงานเป็นดุลยพินิจของหน่วยงานของรัฐที่จะพิจารณาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการกำหนดเรื่องผลงานดังกล่าว

ดังนั้น ในการพิจารณาผลงานการก่อสร้างประเภทเดียวกัน ควรพิจารณา ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ตัวผู้รับจ้างที่มีประสิทธิภาพหรือเคยดำเนินการในงานก่อสร้างประเภทเดียวกันกับงานที่ประกาศประกวดราคาจ้างก่อสร้าง

๒. ผลงานที่นำมายื่นต้องเป็นผลงานในสัญญาเดียวเท่านั้น และเป็นสัญญาที่ผู้รับจ้างได้ทำงานแล้วเสร็จโดยได้มีการส่งมอบงานและตรวจรับเรียบร้อยแล้ว

๓. ส่วนจะกำหนดมูลค่าเท่าไรเป็นดุลยพินิจของหน่วยงานของรัฐที่จะพิจารณาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการกำหนดเรื่องผลงาน แต่ต้องไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของวงเงินงบประมาณหรือประมาณการราคาก่อสร้าง

๔. ต้องเป็นงานก่อสร้างที่ใช้เทคนิคหรือวิธีการก่อสร้างในส่วน of โครงสร้างหลักเป็นประเภทเดียวกันกับงานที่ประกาศประกวดราคาจ้างก่อสร้าง

๕. โครงสร้างหลักของงานก่อสร้างต้องเป็นประเภทเดียวกันกับงานที่ประกาศประกวดราคาจ้างก่อสร้าง

๖. มีลักษณะของการใช้งานเป็นประเภทเดียวกันกับงานที่ประกาศประกวดราคาจ้างก่อสร้าง

๑๐. การกำหนดราคากลางพัสดุ (พรบ. มาตรา ๔)

“ราคากลาง” หมายความว่า ราคาเพื่อใช้เป็นฐานสำหรับเปรียบเทียบราคา ที่ผู้ยื่นข้อเสนอได้ ยื่นเสนอไว้ ซึ่งสามารถจัดซื้อจัดจ้างได้จริง โดยให้พิจารณากำหนด ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) ราคาที่ได้มาจากการคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการราคากลางกำหนด
- (๒) ราคาที่ได้มาจากฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของพัสดุที่กรมบัญชีกลางจัดทำ (ตามมาตรา ๔๗)
- (๓) ราคามาตรฐานที่สำนักงานงบประมาณหรือหน่วยงานกลางอื่นกำหนด
- (๔) ราคาที่ได้มาจากการสืบราคาจากท้องตลาด
- (๕) ราคาที่เคยซื้อหรือจ้างครั้งล่าสุดภายในระยะเวลาสองปีงบประมาณ
- (๖) ราคาอื่นใดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐนั้นๆ

ในกรณีที่มิมีราคาตาม (๑) ให้ใช้ราคาตาม (๑) ก่อน ในกรณีที่ไม่มีราคาตาม (๑) แต่มี ราคาตาม (๒) หรือ (๓) ให้ใช้ราคาตาม (๒) หรือ (๓) ก่อน โดยจะใช้ราคาใดตาม (๒) หรือ (๓) ให้คำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงาน ของรัฐเป็นสำคัญ ในกรณีที่ไม่มีราคาตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ใช้ราคาตาม (๔) (๕) หรือ (๖) โดยจะใช้ ราคาใดตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้คำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญ

๑๑. แนวทางปฏิบัติการสืบราคาพัสดุจากท้องตลาด

(ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๓๓.๒/ว๒๐๖ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

- ต้องสืบราคาให้เหมาะสมกับขอบเขตของงานหรือคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง โดยสืบไม่น้อยกว่า ๓ ราย เว้นแต่บางกรณีมีน้อยกว่า ๓ ราย ให้สืบเท่าที่มี
- เมื่อสืบราคาแล้วไม่ว่าจะ ๓ รายขึ้นไป หรือกรณีน้อยกว่า ๓ ราย จะนำราคาใดมาใช้เป็นราคากลาง (ราคาอ้างอิง) ให้พิจารณาดังนี้

➢ กรณีการจัดหาที่มีการประกาศเชิญชวน ให้ใช้ราคาเฉลี่ยเป็นราคากลางก่อน เว้นแต่ หน่วยงานของรัฐพิจารณาแล้วเห็นว่า ราคาต่ำสุดสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างได้ ก็ให้ใช้ราคาต่ำสุดเป็นราคากลาง

➢ กรณีการจัดหาที่ไม่มีการประกาศเชิญชวน ให้ใช้ราคาต่ำสุดเป็นราคากลาง

๑๒. แนวทางปฏิบัติในการกำหนดราคากลาง (ราคาอ้างอิง) ที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ

- การจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง

ให้คำนวณตามอัตราที่กำหนดตามกฎหมายกระทรวงกำหนดอัตราค่าจ้างผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบ หรือ ควบคุมงานก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ (หรือตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ แจ้งตาม หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๒๘ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ สำหรับงานก่อสร้างที่ยังไม่ได้กำหนดอัตราไว้ในกฎกระทรวงดังกล่าว)

- การจ้างที่ปรึกษา

ให้คำนวณตามหลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าตอบแทนที่ปรึกษาไทยของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.)

- การจัดซื้อที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง

ใช้ราคาประเมินของทางราชการหรือหน่วยงานหรือใช้ราคาซื้อขายที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้างใกล้เคียงบริเวณที่จะซื้อ อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยคำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญ

กรณีใช้ราคาประเมินของทางราชการหรือหน่วยงานเป็นราคาอ้างอิง (ราคากลาง) ให้ระบุชื่อหน่วยงานผู้ทำการประเมิน เช่น อ้างอิงตามราคาประเมินของ (ชื่อหน่วยงาน).....

กรณีใช้ราคาซื้อขายที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้างใกล้เคียงบริเวณที่จะซื้อเป็นราคาอ้างอิง (ราคากลาง) ให้ระบุสัญญาซื้อขายหรือเลขที่โฉนดที่ดิน เลขที่อาคาร ของสิ่งก่อสร้างใกล้เคียงบริเวณที่จะซื้อครั้งหลัง เช่น อ้างอิงจากราคาซื้อขายของ..... (ข้อมูลสัญญาเลขที่โฉนดที่ดินเลขที่อาคาร)..... เป็นต้น โดยให้อ้างอิงหรือสืบประมาณ ๓ ราย ตามที่ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๓ (๔) กำหนด

๑๓. การประกาศเปิดเผยราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้าง

- เดิมมีข้อกำหนดให้ปกปิดราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
- ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๑ เห็นชอบให้มีการประกาศเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างในประกาศสอบราคาและประกาศประกวดราคาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดจ้าง ก่อสร้างในงานก่อสร้างของทางราชการเป็นไปอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ และสร้างความเป็นธรรมให้กับ ทุกฝ่าย
- ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการวิงว้นเพื่อขอทราบราคากลาง และลดปัญหาหาทุจริตในงานก่อสร้าง ของทางราชการได้ทางหนึ่ง
- หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีทุกหลักเกณฑ์ ที่ออกหลังวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๑ ได้มีข้อกำหนดให้ประกาศเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้าง ไว้ในส่วนของแนวทางและวิธี ปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๑๔. การประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

มาตรา ๖๒ การจัดซื้อจัดจ้างตามวิธีการตามมาตรา ๕๕ (๑) ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำประกาศและเอกสารเชิญชวนให้ทราบเป็นการทั่วไป ว่าหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุใด วัน เวลา สถานที่ยื่นข้อเสนอ และเงื่อนไขอื่นๆ

ประกาศและเอกสารเชิญชวนตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น ในการนี้ หน่วยงานของรัฐจะเผยแพร่ประกาศและเอกสารเชิญชวน ดังกล่าวโดยวิธีการอื่นด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการจัดทำประกาศและเอกสารเชิญชวน รวมทั้งระยะเวลาการประกาศเชิญชวน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

การจัดซื้อจัดจ้างตามวิธีการตามมาตรา ๕๕ (๒) หรือ (๓) ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำหนังสือเชิญชวนให้ผู้ประกอบการเข้ายื่นข้อเสนอ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

๑๕. สารสำคัญการเปิดเผยราคากลางพัสดุดังมีแนวโน้มแนวทางการประกาศรายละเอียดข้อมูลราคา กลาง และการคำนวณราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ (เอกสารแนบท้ายหนังสือกรม บัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๓๓.๒/ว๒๐๖ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

แบบฟอร์มสำหรับประกาศเปิดเผยราคากลาง

๑. แบบฟอร์มสำหรับการเปิดเผยราคากลางและการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (แบบ บก. ๐๑)
๒. แบบฟอร์มสำหรับการเปิดเผยราคากลางและการคำนวณราคากลางการจ้างควบคุมงานก่อสร้าง (แบบบก.๐๒)
๓. แบบฟอร์มสำหรับการเปิดเผยราคากลางและการคำนวณราคากลางการจ้างออกแบบ (แบบ บก. ๐๓)
๔. แบบฟอร์มสำหรับการเปิดเผยราคากลางและการคำนวณราคากลางการจ้างที่ปรึกษา (แบบ บก. ๐๔)
๕. แบบฟอร์มสำหรับการเปิดเผยราคากลางและการคำนวณราคากลางการจ้างพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ (แบบ บก. ๐๕)
๖. แบบฟอร์มสำหรับการเปิดเผยราคากลางและการคำนวณราคากลางการจัดซื้อจัดจ้างที่มิใช่งานก่อสร้าง (แบบ บก. ๐๖)

๑๖. ข้อกำหนดในการประกาศและเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๒๐)

ในการจ้างก่อสร้างทุกครั้ง ให้หน่วยงานของรัฐที่จะมีการจ้างก่อสร้างประกาศเปิดเผยข้อมูลราคากลางทางเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐนั้น และทางเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) โดยให้แนบรายละเอียดการคำนวณราคากลางตาม BOQ. (Bill of Quantities) ซึ่งผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้จัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เป็นเอกสารหรือเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้สนใจสามารถตรวจสอบและหรือดาวน์โหลดไปตรวจสอบได้ พร้อมกับการประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ประกาศร่าง TOR หรือตามที่กำหนดสำหรับการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการอื่น

ทั้งนี้ รายละเอียดการคำนวณราคากลางตาม BOQ. (Bill of Quantities) ที่ต้องประกาศเปิดเผยดังกล่าวให้หมายถึง รายละเอียดการคำนวณราคากลางตามแบบฟอร์ม ดังนี้

- (๑) กรณีงานก่อสร้างอาคาร หมายถึง แบบฟอร์ม ปร. ๔ , ปร. ๔(พ) , ปร. ๕(ก) , ปร. ๕(ข) และ ปร. ๖
- (๒) กรณีงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม หมายถึง แบบฟอร์มสรุปราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม
- (๓) กรณีงานก่อสร้างชลประทาน หมายถึง แบบฟอร์มสรุปราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

ให้ใช้ แบบ บก. ๐๑ ตามคู่มือฯ (เอกสารแนบท้ายหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๓๓.๒/ว๒๐๖ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒) เป็นใบสรุปประกาศและเปิดเผยราคากลาง และให้ประกาศเปิดเผยเฉพาะโครงการ งานก่อสร้างที่มีวงเงินจัดหา เกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๑๗. เจื่อนไขและข้อกำหนดในการเปิดเผยราคากลางตามคู่มือแนวทางการประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและการคำนวณราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ (เอกสารแนบท้ายหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๓๓.๒/ว๒๐๖ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

๑. วงเงินที่ต้องประกาศเปิดเผยราคากลาง

ให้หน่วยงานของรัฐประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและคำนวณราคากลาง ในการจัดซื้อ จัดจ้างที่มีวงเงินเกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้ ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้พัสดุนั้นอันเนื่องมาจากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่อาจคาดหมายได้ ตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ค)

๑.๒ เป็นพัสดุที่ใช้ในราชการลับหรือเป็นงานที่ต้องปกปิดเป็นความลับของหน่วยงานของรัฐหรือ ที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ ตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ง)

๑.๓ กรณีมีความจำเป็นต้องใช้พัสดุโดยฉุกเฉิน ตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) (ง)

๑.๔ การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุตามกฎหมายกำหนดกรณีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุโดยวิธีเฉพาะเจาะจง พ.ศ.๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑ ข้อ ๒ (๒) การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุเพื่อช่วยผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉินตามระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือตามระเบียบที่ออกตามกฎหมายอื่น ข้อ ๒ (๓) การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่เกี่ยวกับความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์ และข้อ ๒(๕) การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ต้องใช้พัสดุนั้นโดยฉุกเฉิน ซึ่งหากใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปหรือวิธีคัดเลือกอาจก่อให้เกิดความล่าช้าและอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ

กรณีตามข้อ ๑- ข้อ ๔ ให้หน่วยงานของรัฐประกาศภายใน ๓๐ วันนับถัดจากวันที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐอาจนำไปสั่งซื้อสั่งจ้าง หรือเอกสารซึ่งมีรายการแสดงเกี่ยวกับรายละเอียดค่าใช้จ่ายดังกล่าวแนบพร้อมกับการประกาศด้วยก็ได้

๒. สถานที่ประกาศเปิดเผยราคากลาง

ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำและประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและการคำนวณราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างในระบบฐานข้อมูล (เว็บไซต์) ๒ แห่ง ดังนี้

๑. ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง (www.sprocurement.go.th)

๒. ในเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐที่จัดซื้อจัดจ้าง หรือในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่มีเว็บไซต์ของตนเองให้ประกาศหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัด เช่น บริษัทในเครือบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็น รัฐวิสาหกิจ หากไม่มีเว็บไซต์เป็นของตนเองให้ประกาศที่หน้าเว็บไซต์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) หรือบริษัทอื่น ที่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ เป็นต้น โดยระบุในเว็บไซต์ว่าจะประกาศเปิดเผยราคากลางการคำนวณราคากลางของบริษัท หรือหน่วยงานใดบ้าง

๓. วิธีการและระยะเวลาในการประกาศเปิดเผยราคากลาง

๓.๑ กรณีการจัดหาที่มีการประกาศเชิญชวน

- การจัดหาที่มีการประกาศเชิญชวน ได้แก่ วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ วิธีสอบราคา การจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปการจ้างออกแบบหรือควบคุมงานโดยวิธี ประกาศเชิญชวนทั่วไป หรือวิธีอื่นใดอันมีลักษณะที่ต้องประกาศเชิญชวนให้มีการแข่งขัน

- ให้หน่วยงานของรัฐประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและการคำนวณราคากลาง ดังนี้

(๑) กรณีที่มีการนำร่างประกาศและร่างเอกสารซื้อหรือจ้างเผยแพร่เพื่อรับฟังความคิดเห็น ให้ประกาศพร้อมทั้งร่างประกาศและร่างเอกสารซื้อหรือจ้างดังกล่าว

(๒) กรณีไม่มีการนำร่างประกาศและร่างเอกสารซื้อหรือจ้างเผยแพร่เพื่อรับฟังความคิดเห็น ให้ประกาศ พร้อมกับการประกาศจัดซื้อจัดจ้าง

การปลดประกาศกรณีการจัดหาที่มีการประกาศเชิญชวน

➤ เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและการคำนวณราคากลางในการ จัดซื้อจัดจ้างแล้ว หน่วยงานของรัฐอาจปลดประกาศได้ ในกรณีดังนี้

(๑) เมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติการสั่งซื้อสั่งจ้างได้มีคำสั่งรับคำเสนอซื้อหรือจ้างแล้ว หรือ

(๒) เมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการพิจารณาผลหรือผู้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาผล เสนอความเห็นต่อผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อสั่งจ้าง

ทั้งนี้ แล้วแต่ระยะเวลาได้ถึงกำหนดก่อน

๓.๒ กรณีการจัดหาที่ไม่มีประกาศเชิญชวน

การจัดหาที่ไม่มีประกาศเชิญชวน ให้หน่วยงานของรัฐประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลาง และการคำนวณราคากลาง ภายใน ๓ วันทำการ นับถัดจากวันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้ให้ความเห็นชอบหรือ อนุมัติ รายงานขอซื้อขอจ้าง

การปลดประกาศกรณีการจัดหาที่ไม่มีประกาศเชิญชวน เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและการคำนวณราคากลาง ในการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว หน่วยงานของรัฐอาจปลดประกาศ เมื่อ ได้ประกาศมาครบ ๓๐ วันแล้ว

๑๘. ความหมายและขอบเขตของราคากลางงานก่อสร้าง

- ❖ ราคากลางงานก่อสร้าง หมายถึง ราคาค่าก่อสร้างในงานก่อสร้างของทางราชการในแต่ละงานโครงการที่มีความเป็นปัจจุบัน ซึ่งได้จากการคำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการกำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นราคาอ้างอิงในกระบวนการจัดจ้างก่อสร้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และเพื่อการอื่น
- ❖ ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ไม่ใช่ราคามาตรฐานของงานก่อสร้าง แต่ เป็นราคาค่าก่อสร้างที่ประเมินหรือคำนวณตามข้อมูลข้อเท็จจริงที่เป็นปัจจุบัน ในขณะที่ประเมินหรือคำนวณราคากลางโครงการงานก่อสร้างนั้น
- ❖ เป็นราคาที่ทางราชการยอมรับได้ ไม่สูงจนผู้ประกอบการได้กำไรมากเกินไปจนสมควรได้รับและเป็นราคาที่ต่ำจนผู้ประกอบการไม่สามารถที่จะดำเนินการก่อสร้างได้

๑๙. ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างและภารกิจของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง

- เมื่อหน่วยงานของรัฐเจ้าของงานโครงการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นงานก่อสร้างและต้องจัดจ้างก่อสร้าง พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของงานโครงการนั้น ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางเพื่อคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง งานก่อสร้าง
- ได้กำหนดรายละเอียดและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ การแต่งตั้ง องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ไว้ในส่วนหนึ่งของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๑๗
- ราคากลางงานก่อสร้างต้องมีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ โดยมีอายุไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่หัวหน้าส่วนราชการได้ให้ความเห็นชอบราคากลางงานก่อสร้างนั้น (แนวทางและวิธีปฏิบัติ ข้อ ๑๘)
- หน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลางเพิ่มเติม ตามนัยหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ค่วนที่สุด ที่ กค(กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว๔๕๒ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒

๒๐. การแต่งตั้ง องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง
(แนวทางและ วิธีปฏิบัติ ข้อ ๑๗)

ให้มีคณะกรรมการกำหนดราคากลาง เป็นผู้มีหน้าที่และรับผิดชอบในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ภายใต้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ดังต่อไปนี้

ในการจ้างก่อสร้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง โดยให้มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

-องค์ประกอบ ประกอบด้วย ประธานซึ่งเป็นข้าราชการหรือเทียบเท่าโดยคำนึงถึงลักษณะงานหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสำคัญ ๑ คน และให้มีกรรมการอย่างน้อย ๒ คน กรรมการควรแต่งตั้งจากข้าราชการหรือเทียบเท่า โดยคำนึงถึงลักษณะงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบ ของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสำคัญ และควรมีผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณการรวมเป็นกรรมการด้วย

กรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ จะแต่งตั้งบุคคลภายนอกซึ่งไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการก่อสร้างนั้น ร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

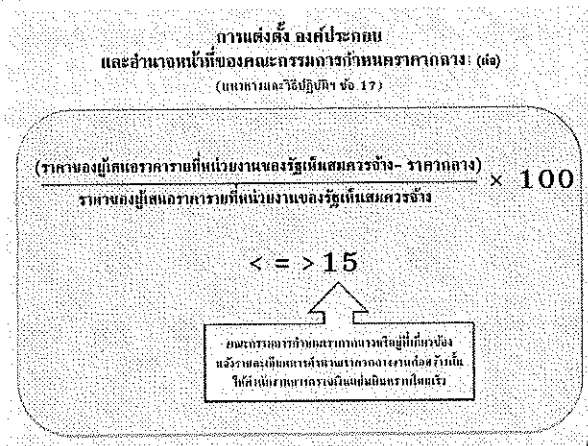
องค์ประชุมของคณะกรรมการกำหนดราคากลางให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับคณะกรรมการซื้อหรือ จ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และระเบียบกระทรวง การคลังว่า ด้วยการ จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

-อำนาจหน้าที่ ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างครั้งนั้น ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง แล้วนำเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการจัดทำรายงานขอซื้อหรือขอจ้างและหรือ ก่อนการจัดทำเอกสารประกาศสอบราคา เอกสารประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ร่าง TOR หรือตาม ที่กำหนดสำหรับการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการอื่น

ในกรณีที่ราคาของผู้เสนอราคารายที่ส่วนราชการเห็นสมควรจ้างแตกต่างจากราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณไว้ ตั้งแต่ร้อยละ ๑๕ ขึ้นไป โดยใช้ราคาของผู้เสนอราคารายที่หน่วยงานของรัฐเห็นสมควรจ้างเป็นฐานในการคำนวณ ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง แจ้งรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบโดยเร็ว

การแจ้งรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของคณะกรรมการกำหนดราคากลางหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดังกล่าว ไม่มีผลผูกพันต่อผู้มีอำนาจในการที่จะพิจารณา รับหรือไม่รับราคาของผู้เสนอราคารายนั้น

การคำนวณราคากลางที่เสนอราคาต่ำกว่าราคากลางตั้งแต่ร้อยละ ๑๕ ขึ้นไป

กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และหรือเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในทาง ปฏิบัติ และหน่วยงานของรัฐนั้นมีงานก่อสร้างจำนวนมาก หน่วยงานของรัฐนั้นอาจแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนด ราคากลางเพื่อทำหน้าที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างหลายโครงการงานก่อสร้าง ก็สามารถทำได้ โดย

องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลางต้องเป็นไปตามข้อกำหนด ดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งให้ระบุหรือกำหนดภารกิจและระยะเวลาในการดำเนินงานของคณะกรรมการกำหนด ราคากลางที่แต่งตั้งตามกรณีดังกล่าวให้เกิดความชัดเจนไว้ในคำสั่งแต่งตั้ง ด้วย

คำตอบแทนของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ให้เป็นไปตามที่กระทรวง การคลังกำหนด

-หน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลางในการทบทวนและปรับปรุงราคากลางงานก่อสร้างให้มีความเป็นปัจจุบัน

ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้ให้ความเห็นชอบราคากลางงานก่อสร้างที่คณะกรรมการ กำหนด ราคากลางได้คำนวณไว้แล้ว และยังไม่ประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ประกาศร่าง TOR หรือตามที่กำหนดสำหรับการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการอื่น ภายใน ๓๐ วัน นับถัด จากวันที่หัวหน้าหน่วยงาน ของรัฐ ได้ให้ความเห็นชอบราคากลางงานก่อสร้างนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของ รัฐมอบหมายให้คณะกรรมการ กำหนด ราคากลางที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น พิจารณาทบทวน ราคากลางให้มีความเป็นปัจจุบัน แล้ว นำเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน การประกาศสอบราคาประกาศประกวดราคา อิเล็กทรอนิกส์ ประกาศร่าง TOR หรือตามที่กำหนดสำหรับ การจัดจ้าง ก่อสร้างด้วยวิธีการอื่น

- หน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลางเพิ่มเติม ตามนัยหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

ด่วนที่สุด ที่ กค(กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว๔๕๒ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอราคา ใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้าง

- ☐ ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ด่วนที่สุด ที่ กค(กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว๔๕๒ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒ กำหนดให้การยื่นข้อเสนอสำหรับวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ วิธีสอบราคา หรือวิธีคัดเลือก ในงานจ้าง ก่อสร้าง ให้ผู้ยื่นข้อเสนอ เสนอใบเสนอราคาให้ถูกต้องครบถ้วน โดยไม่ต้องยื่นใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้าง
- ☐ ก่อนลงนามในสัญญา ให้หน่วยงานของรัฐแจ้งให้รายที่ชนะหรือรายที่ได้รับการคัดเลือก มาจัดทำใบแจ้ง ปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้าง ให้ตรงกับแบบรูปและรายการละเอียด โดยเจรจาปรับ ลดราคาทุกรายการตามอัตราร้อยละที่ผู้ยื่นข้อเสนอได้เสนอราคาลดลงโดยเทียบกับราคากลางในการจัดจ้าง ครั้งนั้น หรือจะปรับลดราคาทุกรายการตามความเหมาะสมก็ได้
- ☐ ในการจัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้างให้ตรงกับแบบรูปและรายการ ละเอียด ดังกล่าว โดยเฉพาะกรณีใช้วิธีปรับลดราคาทุกรายการตามความเหมาะสม กำหนดให้หัวหน้า หน่วยงานของ รัฐมอบหมายให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางเป็นผู้ดำเนินการประเมินราคาและปรับลด ราคาตามความ เหมาะสม และในกรณีที่หน่วยงานของรัฐจัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชี รายการก่อสร้าง คลาดเคลื่อนไปจากแบบรูปและรายการละเอียด เป็นเหตุให้ราคากลางที่หน่วยงานของ รัฐกำหนดไว้นั้น ต่ำเกินไปหรือสูงเกินความเป็นจริง ให้หน่วยงานของรัฐคำนวณราคากลางใหม่ให้ถูกต้อง เพื่อ ใช้เป็นราคาเปรียบเทียบด้วย
- ☐ ดังนั้น ในการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง จึงควรกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ครอบคลุมแนวทาง ปฏิบัติตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ดังกล่าวด้วย

๒๑. ข้อมูลรายละเอียดและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของคณะกรรมการ กำหนดราคากลาง

- แบบรูปรายการงานก่อสร้าง รายละเอียดประกอบแบบฯ เอกสาร และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- รายละเอียดการถอดแบบและประมาณการราคาของผู้ออกแบบฯ
- เงื่อนไขและข้อกำหนดในการจ้างก่อสร้าง ที่สำคัญ ได้แก่ อัตราเงินประกันผลงานหัก และอัตราเงิน ล่วงหน้าจ่าย ที่จะกำหนดในประกาศและสัญญาจ้างก่อสร้าง

- หลักเกณฑ์การคำนวณ ข้อมูลและรายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่เป็นปัจจุบัน ในขณะที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้าง นั้น เช่น

- ตาราง Factor F
- ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุ
- บัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
- ตารางและหลักเกณฑ์การคำนวณค่าขนส่ง
- ตารางค่า Operating Cost ตารางคำนวณและ/หรืออัตราค่างานต่อหน่วยอื่นๆ (กรณีของ งานก่อสร้าง ทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน)
- ตารางคำนวณค่าวัสดุรวมต่อหน่วยสำหรับงานก่อสร้างอาคาร

เป็นต้น

- รายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ และข้อกำหนดอื่นๆ ที่ต้องพิจารณา คำนวณ หรือที่ต้องสืบค้นข้อมูล หรือดำเนินการเป็นกรณีพิเศษ

- แบบฟอร์มประกอบการถอดแบบฯ และแบบฟอร์มรายงานการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๒๒. ข้อกำหนดการใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

- ☐ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ให้บังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

- ☐ หลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดเกี่ยวกับการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรี กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง รวมทั้งตามประกาศและหนังสือเวียนอื่นใด ซึ่งได้กำหนดไว้แล้วในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ให้ใช้ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้

- ☐ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ให้ใช้กับงานก่อสร้าง โดยไม่คำนึงถึงวงเงิน มูลค่า และหรือวงเงินงบประมาณของงานก่อสร้าง

๒๓. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ประกอบด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณราคา กลางงานก่อสร้าง ๓ หลักเกณฑ์

- หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร

กำหนดให้ใช้กับโครงการงานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มของงานก่อสร้างอาคาร

- หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม

กำหนดให้ใช้กับโครงการงานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มของงานก่อสร้างทาง และในกลุ่มของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม

- หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

กำหนดให้ใช้กับโครงการงานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มของงานก่อสร้างชลประทาน

(แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๕)

- เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ไปปรับใช้ให้ถูกต้องและ ตรงตามกลุ่มของงานก่อสร้างแต่ละกลุ่ม ได้กำหนดความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างแต่ละกลุ่ม ทั้ง ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มงานก่อสร้างอาคาร กลุ่มงานก่อสร้างทาง กลุ่มงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม และกลุ่มงานก่อสร้างชลประทาน เพื่อเป็นกรอบแนวทางสำหรับการพิจารณาเลือกใช้หลักเกณฑ์ฯ ไว้ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๖

๒๔. ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างแต่ละกลุ่มสำหรับประกอบการเลือกใช้หลักเกณฑ์ฯ (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๖)

เพื่อให้การเลือกใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างมีความชัดเจนและไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติ จึงกำหนดความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างสำหรับแต่ละกลุ่มไว้ เพื่อประกอบการพิจารณาเลือก ใช้หลักเกณฑ์ฯ ดังนี้

งานก่อสร้างอาคาร หมายถึง งานก่อสร้างใหม่ งานปรับปรุง งานซ่อมแซม งานรื้อถอนและหรืองาน ต่อเติมอาคาร บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ เรือหรือพาหนะสำหรับขนส่งข้ามฟาก ท่าเทียบเรือ ดิگแกว ร้านค้า โรงเรือน โรงเรียน โรงพยาบาล โรงงาน โรงภาพยนตร์ ศูนย์การค้า คลังสินค้า อาคารสำนักงาน อาคาร ที่ทำการ อาคารชุดพักอาศัย ศาลาที่พัก วัด พระอุโบสถ หอระฆัง ภูมิพระ มัสยิด สุเหร่า อนุสาวรีย์ หอสูง หอประชุม ห้องสมุด ตลาด อุโมงค์ คานเรือ ทำนน้ำ ท่าจอดเรือ สถานีนำร่อง สถานีขนส่งฯ หรือสิ่งก่อสร้างอื่นใดที่มีลักษณะ รูปแบบ และหรือโครงสร้างคล้ายกับสิ่งก่อสร้างดังกล่าว ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่และหรือเข้าไปใช้สอย ได้ และให้หมายความรวมถึง งานก่อสร้างใหม่ งานปรับปรุง งานซ่อมแซม งานรื้อถอน และหรืองานต่อเติมสิ่งก่อสร้าง ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) งานภูมิทัศน์และอัมพันท์หรือสิ่งก่อสร้างอย่างอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นที่เล่นกีฬาและหรือออกกำลังกาย เช่น สนามกีฬา สนามฟุตบอล ลู่วิ่ง สนามเทนนิส สนามบาสเกตบอล สนามแบดมินตัน สระว่ายน้ำ สวนสาธารณะ เป็นต้น

(๒) ป้ายและหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้ง เพื่อการประชาสัมพันธ์หรือเพื่อการโฆษณา

(๓) ถนน ทางเท้า พื้นที่ สิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กลับรถ พื้นลานคอนกรีต และหรือทางเข้าออกของรถ ภายในบริเวณซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือเกี่ยวเนื่องกับงานก่อสร้างอาคาร และหรืออยู่ภายในบริเวณอาคารหรือสวนสาธารณะ

(๔) รางระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ บ่อพัก บ่อบำบัดน้ำเสีย บ่อเกรอะบ่อซึม บ่อเก็บน้ำ ถังพักน้ำ งานระบบประปา งานปีกเสาพาดสาย และหรืองานระบบไฟฟ้าแสงสว่างภายในบริเวณซึ่งเป็นส่วนประกอบ หรือเกี่ยวเนื่องกับงานก่อสร้างอาคาร และหรืออยู่ภายในบริเวณอาคารหรือสวนสาธารณะ

(๕) สระน้ำ น้ำพุ เชือกกันดิน สะพานข้ามคูคลอง ทางเดิน งานปลูกต้นไม้ งานประติมากรรม งานปลูกหญ้า และหรืองานจัดสวน ภายในบริเวณซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือเกี่ยวเนื่องกับงานก่อสร้างอาคาร และหรืออยู่ภายในบริเวณอาคารหรือสวนสาธารณะ

(๖) เสาธง รั้ว กำแพง ประตูรั้ว และหรือป้อมยาม ภายในบริเวณซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือเกี่ยวเนื่องกับงานก่อสร้างอาคาร และหรืออยู่ภายในบริเวณอาคารหรือสวนสาธารณะ

(๗) งานตกแต่งภายในและหรืองานก่อสร้างอื่นใด ภายในบริเวณซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือเกี่ยวเนื่องกับงานก่อสร้างอาคาร และหรืออยู่ภายในบริเวณอาคารหรือสวนสาธารณะ

(๘) งานระบบปรับอากาศ ระบายอากาศ งานระบบลิฟต์และบันไดเลื่อน งานระบบเครื่องกล งานระบบพิเศษอื่นๆ และหรืองานอื่นๆ ที่เป็นส่วนประกอบและติดตั้งอยู่กับตัวอาคาร (Build in)

(๙) งานก่อสร้างอื่นที่ไม่อยู่ในกลุ่มงานก่อสร้างทาง งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม งานก่อสร้างชลประทาน และตามที่คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ กำหนด

งานก่อสร้างชลประทาน หมายถึง การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม รื้อถอน และหรือต่อเติมสิ่งก่อสร้าง ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมน้ำเพื่อการชลประทานหรือเพื่อการอื่น เช่น การประมง การเกษตรกรรม การป้องกันน้ำเค็ม การป้องกันน้ำท่วม การผันน้ำ การจัดรูปที่ดิน และหรือเพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น โดยทำการก่อสร้างอาคารและหรือสิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่น เขื่อนทดน้ำ อาคารประกอบของเขื่อนทดน้ำ เขื่อนเก็บกักน้ำ อาคารประกอบของเขื่อนเก็บกักน้ำ คลองส่งน้ำ อาคารของคลองส่งน้ำ คลองระบายน้ำ คูส่งน้ำ คูระบายน้ำ สถานีสูบน้ำ เป็นต้น และให้หมายความรวมถึงสิ่งก่อสร้างอื่นใดซึ่งมีลักษณะ รูปแบบ วัตถุประสงค์ หรือโครงสร้าง คล้ายกับสิ่งก่อสร้างดังกล่าว หรือเป็นส่วน-ประกอบ และหรือเกี่ยวเนื่องกับสิ่งก่อสร้างดังกล่าวด้วย

งานก่อสร้างทาง หมายถึง การก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ และหรือการบำรุงรักษาทางหรือถนน ซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรและการสาธารณะทางบก แต่ไม่รวมทางรถไฟ ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ได้

หรือเหนือพื้นดิน และให้หมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด ท่อกลม รางระบายน้ำ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักกระยะ ป้ายจราจร เครื่องหมาย เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณ ที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร ที่พักริมทาง อาคาร และหรือสิ่งอื่นใดอันเป็นอุปกรณ์งานก่อสร้างทางในบรรดาที่มีอยู่ หรือที่ได้จัดไว้ในเขตงานก่อสร้างทาง หรือเพื่อประโยชน์แก่งานก่อสร้างทาง และหรือผู้ใช้สิ่งก่อสร้างที่เป็นงานก่อสร้างทางนั้นด้วย

งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม หมายถึง การก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ และหรือการบำรุงรักษาสะพาน ท่อเหลี่ยม ทางต่างระดับ และหรือสะพานลอยคนเดินข้าม ซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจร และการสาธารณะทางบก แต่ไม่รวมทางรถไฟ ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ได้ หรือเหนือพื้นดิน และให้หมายความรวมถึงอุโมงค์ ท่าเรือสำหรับขึ้นหรือลงรถ และหรือสิ่งอื่นใดอันเป็นอุปกรณ์งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยมใน บรรดาที่มีอยู่ หรือที่ได้จัดไว้ในเขตงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม หรือเพื่อประโยชน์แก่งานก่อสร้างสะพาน และท่อเหลี่ยม และหรือผู้ใช้สิ่งก่อสร้างที่เป็นงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยมนั้นด้วย

หมายเหตุ ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างดังกล่าว กำหนดขึ้นเพื่อให้การเลือกใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างมีความชัดเจนและไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณ ราคากลางงานก่อสร้างนี้เท่านั้น

❖ สำหรับงานก่อสร้างอื่นที่ไม่อยู่ในความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้าง ๔ กลุ่ม ตามที่กำหนดตามข้อ ๖ โดยตรง ให้พิจารณาวัตถุประสงค์ และหรือรายละเอียดของโครงสร้าง ลักษณะงาน หรือขอบเขตของงานก่อสร้างนั้น สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับกลุ่มงานก่อสร้างใดมากที่สุด ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่กำหนดสำหรับกลุ่มงานก่อสร้างนั้น

ในกรณีที่ เป็นโครงการงานก่อสร้างซึ่งประกอบด้วยงานหรือโครงการก่อสร้างหลายโครงการ มีความซับซ้อน ใช้งบประมาณมาก มีลักษณะการก่อสร้างเป็นการเฉพาะ และหรือใช้เทคโนโลยีพิเศษ ซึ่งแตกต่างไปจากความหมาย และขอบเขตงานก่อสร้าง ๔ กลุ่ม ตามที่กำหนดตามข้อ ๖ และไม่สามารถคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ได้ ให้กำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการกำหนดราคากลางเป็นการเฉพาะตามความเหมาะสม แต่อย่างไรก็ดี หากโครงสร้างและลักษณะงานในส่วนใดสามารถนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้มาปรับใช้ได้ ก็สามารถที่จะพิจารณาปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องตามข้อเท็จจริง (แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๗)

❖ กรณีโครงการงานก่อสร้างซึ่งจัดจ้างก่อสร้างเป็นสัญญาเดี่ยว ประกอบด้วยงานหรือกลุ่มงานก่อสร้างตามความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างตามที่กำหนดตามข้อ ๖ มากกว่า ๑ กลุ่มงาน มีปริมาณงานของแต่ละกลุ่มงานก่อสร้างใกล้เคียงกัน และผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้พิจารณาแล้วเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อทางราชการยิ่งขึ้น ก็สามารถแยกรายการงานก่อสร้างของโครงการงานก่อสร้างดังกล่าวออกเป็นของแต่ละกลุ่มงานแล้ว ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่กำหนดสำหรับแต่ละกลุ่มงานได้ โดยใช้แบบฟอร์มสรุปราคากลางของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่กำหนดสำหรับกลุ่มงานที่มีปริมาณงานมากที่สุดนั้น เป็นแบบฟอร์มสรุปราคากลางงานก่อสร้างทั้งโครงการงานก่อสร้าง

กรณีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้นำค่างานต้นทุนรวมทั้งโครงการงานก่อสร้างไปคำนวณ หรือเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาคำนวณกับค่างานต้นทุนตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดสำหรับแต่ละหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

(แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๘)

๒๕. แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

- ❖ เป็นข้อบังคับ ข้อกำหนด แนวทางและวิธีปฏิบัติเพื่อให้มีการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
- ❖ ประกอบด้วยแนวทางและวิธีปฏิบัติ รวม ๒๒ ข้อ ดังนี้

๑. ขอบเขตการบังคับใช้
๒. ข้อกำหนดให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ แทนหลักเกณฑ์ฯ เดิม
๓. ข้อกำหนดให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้กับทุกโครงการงานก่อสร้าง โดยไม่คำนึงถึงวงเงินหรือมูลค่าของโครงการงานก่อสร้าง
๔. งานก่อสร้างที่อยู่ในบังคับต้องคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์ฯ
๕. ข้อกำหนดในการใช้แต่ละหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
๖. ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างแต่ละกลุ่มสำหรับประกอบการเลือกใช้หลักเกณฑ์ฯ
๗. แนวทางการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ไปใช้กับงานก่อสร้างอื่น
๘. ข้อกำหนดกรณีโครงการงานก่อสร้างซึ่งจัดจ้างก่อสร้างเป็นสัญญาเดี่ยว และใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างได้มากกว่า ๑ หลักเกณฑ์
๙. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง
๑๐. ภารกิจของกระทรวงพาณิชย์ ในการเผยแพร่ราคาวัสดุก่อสร้าง
๑๑. ข้อกำหนดในการปรับปรุงตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ตารางอัตราราคางานดิน ตารางอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน และรายละเอียดประกอบการคำนวณฯ อื่นๆ
๑๒. ข้อกำหนดในการปรับปรุงบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการฯ
๑๓. ข้อกำหนดและการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ฯ และตาราง Factor F
๑๔. ข้อกำหนดและการประกาศเปลี่ยนแปลงภาษีมูลค่าเพิ่ม และตาราง Factor F
๑๕. แนวทางปฏิบัติในการแบ่งงวดงาน การจ่ายเงิน และการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานก่อสร้าง
๑๖. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกแบบก่อสร้างและประมาณการราคาในขั้นต้น
๑๗. การแต่งตั้ง องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง
๑๘. การปรับปรุงราคากลางงานก่อสร้างให้มีความเป็นปัจจุบัน
๑๙. แนวทางปฏิบัติกรณีมีการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตาราง Factor F และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
๒๐. ข้อกำหนดในการประกาศและเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้าง
๒๑. ข้อกำหนดในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์
๒๒. อำนาจหน้าที่และภารกิจของกรมบัญชีกลาง ในการกำกับดูแลการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

๒๖. ขอบเขตการบังคับใช้ (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๑) หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ให้บังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐ

๒๗. ข้อกำหนดให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้แทนหลักเกณฑ์ฯ เดิม (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๒)

หลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดเกี่ยวกับการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของ ทางราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรี กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง รวมทั้งตามประกาศและหนังสือเวียนอื่นใด ซึ่งได้ กำหนดไว้แล้วในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ให้ใช้ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงาน ก่อสร้างนี้

๒๘. ข้อกำหนดให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ กับทุกโครงการงานก่อสร้าง โดยไม่คำนึงถึงวงเงินหรือมูลค่าของโครงการงานก่อสร้าง (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๓)

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ให้ใช้กับงานก่อสร้าง โดยไม่คำนึงถึงวงเงิน มูลค่า และหรือวงเงินงบประมาณของงานก่อสร้าง

๒๙. งานก่อสร้างที่อยู่ในบังคับต้องคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์ฯ (แนวทางและวิธีปฏิบัติข้อ ๔) งานก่อสร้างที่ต้องคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ หมายถึง

(๑) กิจกรรม การกระทำ การประกอบ การติดตั้ง และหรือการดำเนินการอื่นใด เพื่อก่อให้เกิด เป็น สิ่งก่อสร้าง อันได้แก่ อาคาร โครงสร้าง ระบบสาธารณูปโภค หรือสิ่งอื่นใดซึ่งมีลักษณะคงทนถาวร และใช้ ประโยชน์ ได้ และให้หมายความรวมถึง การปรับปรุง การรื้อถอน การต่อเติม และการซ่อมแซมสิ่งที่ก่อสร้าง ดังกล่าวด้วย

การปรับปรุง หมายถึง การแก้ไข การกระทำ และหรือการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้สิ่งก่อสร้างซึ่ง ได้ ก่อสร้างไว้แล้วคงสภาพเดิมหรือให้มีสภาพที่ดียิ่งขึ้น

การรื้อถอน หมายถึง การรื้อหรือการดำเนินการอื่นใด เพื่อนำส่วนประกอบอันเป็นโครงสร้าง ของ สิ่งก่อสร้าง หรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมดออกไป

การต่อเติม หมายถึง การดัดแปลง เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม ลดหรือขยายซึ่งลักษณะ ขอบเขต แบบ รูปทรง สัดส่วน น้ำหนัก เนื้อที่ของโครงสร้างหรือส่วนต่างๆ ของสิ่งก่อสร้างซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้ว ให้ผิดไปจาก เดิม แต่ไม่ใช่เป็นกรณีของการซ่อมแซม

การซ่อมแซม หมายถึง การซ่อม การดำเนินการ และหรือการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบอัน เป็นโครงสร้างของสิ่งก่อสร้างหรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมดให้คงสภาพและหรือใช้งานได้ตามปกติดั้งเดิม

ทั้งนี้ การปรับปรุง การรื้อถอน การต่อเติม และการซ่อมแซม ดังกล่าว ต้องมีแบบรูป รายการงาน ก่อสร้าง และจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการด้วย

(๒) งานก่อสร้างดังกล่าวตาม (๑) ต้องดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างตามพระราชบัญญัติการ จัดซื้อ จัด จ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่ออกตามความในพระ ราช บัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้วย

๓๐. ข้อกำหนดในการใช้แต่ละหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (แนวทางและวิธีปฏิบัติ ข้อ ๕)

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ประกอบด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง งานก่อสร้างอาคาร หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางต้องเลือกใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้ถูกต้อง ตามที่กำหนดสำหรับแต่ละหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ดังนี้

(๑) งานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มงานก่อสร้างอาคาร ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร

(๒) งานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มงานก่อสร้างทาง ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม

(๓) งานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง งาน ก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม

(๔) งานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มงานก่อสร้างชลประทาน ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ชลประทาน

๓๑. ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างแต่ละกลุ่มสำหรับประกอบการเลือกใช้หลักเกณฑ์ฯ (แนวทางและวิธีปฏิบัติ ข้อ ๖)

เพื่อให้การเลือกใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างมีความชัดเจนและไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติ จึง กำหนดความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างสำหรับแต่ละกลุ่มไว้ เพื่อประกอบการพิจารณาเลือกใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

งานก่อสร้างอาคาร หมายถึง งานก่อสร้างใหม่ งานปรับปรุง งานซ่อมแซม งานรื้อถอน และ หรืองานต่อเติมอาคาร บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ เรือหรือพาหนะสำหรับขนส่งข้ามฟาก ท่าเทียบเรือ ตึกแถว ร้านค้า โรงเรือน โรงเรียน โรงพยาบาล โรงงาน โรงภาพยนตร์ ศูนย์การค้า คลังสินค้า อาคารสำนักงาน อาคารที่ทำการ

อาคารชุดพักอาศัย ศาลาที่พัก วัด พระอุโบสถ หอระฆัง กุฏิพระ มัสยิด สุเหร่า อนุสาวรีย์ หอสูง หอประชุม ห้องสมุด ตลาด อุโมงค์ คานเรือ ทำน้ำ ทำจอดเรือ สถานีนำร่อง สถานีขนส่งฯ หรือสิ่งก่อสร้างอื่นใดที่มีลักษณะรูปแบบ และหรือโครงสร้างคล้ายกับสิ่งก่อสร้างดังกล่าว ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่และหรือเข้าไปใช้สอยได้ และให้หมายความรวมถึง งานก่อสร้างใหม่ งานปรับปรุง งานซ่อมแซม งานรื้อถอน และหรืองานต่อเติมสิ่ง ก่อสร้างดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) งานภูมิทัศน์และอัญมณีสถาปัตยกรรมหรือสิ่งก่อสร้างอย่างอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและหรือออกกำลังกาย เช่น สนามกีฬา สนามฟุตบอล ลู่วิ่ง สนามเทนนิส สนามบาสเกตบอล สนามแบดมินตัน สระว่ายน้ำ สวนสาธารณะ เป็นต้น

(๒) ป้ายและหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้ง เพื่อการประชาสัมพันธ์หรือเพื่อการโฆษณา

(๓) ถนน ทางเท้า พื้นที่ สิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นทางจราจร ที่กลับรถ พื้นลานคอนกรีต และหรือทางเข้า ออกของรถ ภายในบริเวณซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือเกี่ยวเนื่องกับงานก่อสร้างอาคาร และหรืออยู่ภายในบริเวณ อาคารหรือสวนสาธารณะ

(๔) รางระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ บ่อพัก บ่อบำบัดน้ำเสีย บ่อเกรอะบ่อซึม บ่อเก็บน้ำ ถังพักน้ำ งานระบบประปา งานปีกเสาดาดสาย และหรืองานระบบไฟฟ้าแสงสว่าง ภายในบริเวณซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือเกี่ยวเนื่องกับงานก่อสร้างอาคาร และหรืออยู่ภายในบริเวณอาคารหรือสวนสาธารณะ

(๕) สระน้ำ น้ำพุ เชือกกันดิน สะพานข้ามคูคลอง ทางเดิน งานปลูกต้นไม้ งานประติมากรรม งานปลูกหญ้า และหรืองานจัดสวน ภายในบริเวณซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือเกี่ยวเนื่องกับงานก่อสร้างอาคาร และหรืออยู่ภายในบริเวณอาคารหรือสวนสาธารณะ

(๖) เสาธง รั้ว กำแพง ประตูรั้ว และหรือป้อมยาม ภายในบริเวณซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือเกี่ยวเนื่องกับงานก่อสร้างอาคาร และหรืออยู่ภายในบริเวณอาคารหรือสวนสาธารณะ

(๗) งานตกแต่งภายในและหรืองานก่อสร้างอื่นใด ภายในบริเวณซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือเกี่ยวเนื่องกับ งานก่อสร้างอาคาร และหรืออยู่ภายในบริเวณอาคารหรือสวนสาธารณะ

(๘) งานระบบปรับอากาศ ระบายอากาศ งานระบบลิฟต์และบันไดเลื่อน งานระบบเครื่องกล งานระบบพิเศษอื่นๆ และหรืองานอื่นๆ ที่เป็นส่วนประกอบและติดตั้งอยู่กับตัวอาคาร (Build in)

(๙) งานก่อสร้างอื่นที่ไม่อยู่ในกลุ่มงานก่อสร้างทาง งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม งานก่อสร้างชลประทาน และตามที่คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ กำหนด

งานก่อสร้างชลประทาน หมายถึง การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม รื้อถอน และหรือต่อเติมสิ่งก่อสร้างที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมน้ำเพื่อการชลประทานหรือเพื่อการอื่นเช่น การประมง การเกษตรกรรม การป้องกันน้ำเค็ม การป้องกันน้ำท่วม การผันน้ำ การจัดรูปที่ดิน และหรือเพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น โดยทำการก่อสร้างอาคารและหรือสิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่น เขื่อนทดน้ำ อาคารประกอบของเขื่อนทดน้ำ เขื่อนเก็บกักน้ำ อาคารประกอบของเขื่อนเก็บกักน้ำ คลองส่งน้ำ อาคารของคลองส่งน้ำ คลองระบายน้ำ คูส่งน้ำ คูระบายน้ำ สถานีสูบน้ำ เป็นต้น และให้หมายความรวมถึงสิ่งก่อสร้างอื่นใดที่มีลักษณะ รูปแบบ วัตถุประสงค์ หรือโครงสร้างคล้ายกับสิ่งก่อสร้างดังกล่าว หรือเป็นส่วน-ประกอบ และหรือเกี่ยวเนื่องกับสิ่งก่อสร้างดังกล่าวด้วย

งานก่อสร้างทาง หมายถึง การก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ และหรือการบำรุงรักษาทางหรือถนน ซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรและการสาธารณสุขทางบก แต่ไม่รวมทางรถไฟ ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้ หรือเหนือพื้นดิน และให้หมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด ท่อกลม รางระบายน้ำ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักระยะ ป้ายจราจร เครื่องหมาย เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณ ที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร ที่พักริมทาง อาคาร และหรือสิ่งอื่นใดอันเป็นอุปกรณ์งานก่อสร้างทางในบรรดาที่มีอยู่ หรือที่ได้จัดไว้ในเขตงานก่อสร้างทาง หรือเพื่อประโยชน์แก่งานก่อสร้างทาง และหรือผู้ใช้สิ่งก่อสร้างที่เป็นงาน ก่อสร้างทางนั้นด้วย

งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม หมายถึง การก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ และหรือการบำรุงรักษาสะพาน ท่อเหลี่ยม ทางต่างระดับ และหรือสะพานลอยคนเดินข้าม ซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจร และการสาธารณะทางบก แต่ไม่รวมทางรถไฟ ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้ หรือเหนือพื้นดิน และให้หมายความ รวมถึงอุโมงค์ ทำเรือสำหรับขึ้นหรือลงรถ และหรือสิ่งอื่นใดอันเป็นอุปกรณ์งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ในบรรดาที่มีอยู่ หรือที่ได้จัดไว้ในเขตงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม หรือเพื่อประโยชน์แก่งานก่อสร้างสะพาน และท่อเหลี่ยม และหรือผู้ใช้สิ่งก่อสร้างที่เป็นงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลืมนั้นด้วย

หมายเหตุ ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างดังกล่าว กำหนดขึ้นเพื่อให้การเลือกใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างมีความชัดเจนและไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ การคำนวณ ราคา กลางงานก่อสร้างนี้เท่านั้น

๓๒. แนวทางการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ไปใช้กับงานก่อสร้างอื่น (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๗)

สำหรับงานก่อสร้างอื่นที่ไม่อยู่ในความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้าง ๔ กลุ่ม ตามที่กำหนดตามข้อ ๖ โดยตรง ให้พิจารณาวัตถุประสงค์ และหรือรายละเอียดของโครงสร้าง ลักษณะงาน หรือขอบเขตของงาน ก่อสร้างนั้น สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับกลุ่มงานก่อสร้างใดมากที่สุด ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงาน ก่อสร้างที่กำหนดสำหรับกลุ่มงานก่อสร้างนั้น

ในกรณีที่ เป็นโครงการงานก่อสร้างซึ่งประกอบด้วยงานหรือโครงการก่อสร้างหลายโครงการมีความซับซ้อน ใช้งบประมาณมาก มีลักษณะการก่อสร้างเป็นการเฉพาะ และหรือใช้เทคโนโลยีพิเศษ ซึ่งแตกต่างไปจาก ความหมายและขอบเขตงานก่อสร้าง ๔ กลุ่ม ตามที่กำหนดตามข้อ ๖ และไม่สามารถคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ได้ ให้กำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการกำหนดราคากลางเป็นการ เฉพาะตามความเหมาะสม แต่อย่างไรก็ดี หากโครงสร้างและลักษณะงานในส่วนใดสามารถนำหลักเกณฑ์การ คำนวณราคา กลางงานก่อสร้างนี้มาปรับใช้ได้ ก็สามารถที่จะพิจารณาปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้อง ตามข้อเท็จจริง

๓๓. ข้อกำหนดกรณีโครงการงานก่อสร้างซึ่งจัดจ้างก่อสร้างเป็นสัญญาเดี่ยวและใช้หลักเกณฑ์การคำนวณ ราคากลางงานก่อสร้างได้มากกว่า ๑ หลักเกณฑ์ (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๘)

กรณีโครงการงานก่อสร้างซึ่งจัดจ้างก่อสร้างเป็นสัญญาเดี่ยว ประกอบด้วยงานหรือกลุ่มงานก่อสร้างตามความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างตามที่กำหนดตามข้อ ๖ มากกว่า ๑ กลุ่มงาน มีปริมาณงานของแต่ละกลุ่มงานก่อสร้างใกล้เคียงกัน และผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้พิจารณาแล้วเห็นว่าจะประโยชน์ต่อทางราชการยิ่งขึ้น ก็สามารถแยกรายการงานก่อสร้างของโครงการงานก่อสร้างดังกล่าวออกเป็นของแต่ละกลุ่มงานแล้วใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่กำหนดสำหรับแต่ละกลุ่มงานได้ โดยใช้แบบฟอร์มสรุปราคากลางของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่กำหนดสำหรับกลุ่มงานที่มีปริมาณงานมากที่สุดนั้นเป็นแบบฟอร์มสรุปราคากลางงานก่อสร้างทั้งโครงการงานก่อสร้าง

กรณีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นำค่างานต้นทุนรวมทั้งโครงการงานก่อสร้างไปคำนวณ หรือเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาคำนวณกับค่างานต้นทุนตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดสำหรับแต่ละหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๓๔. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๙) - ยกเลิก -

ไปใช้ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคา กลางงานก่อสร้าง ฉบับที่ ๓ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นมา)

๓๕. การกิจของกระทรวงพาณิชย์ในการเผยแพร่ราคาวัสดุก่อสร้าง (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๑๐)

ให้กระทรวงพาณิชย์ (สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าและสำนักงานพาณิชย์จังหวัด) พิจารณาเผยแพร่ราคาวัสดุก่อสร้างให้ครอบคลุมประเภทและรายการที่จำเป็นสำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง รวมทั้งการปรับปรุงราคาให้มีความเป็นปัจจุบัน และประกาศเป็นการทั่วไปอย่างต่อเนื่อง

หมายเหตุ ราคาวัสดุของกระทรวงพาณิชย์

- ดำเนินการจัดเก็บและเผยแพร่โดยสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าและสำนักงานพาณิชย์จังหวัด
- เป็นราคาวัสดุก่อสร้าง ณ แหล่งผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย เป็นราคาซื้อขายด้วยเงินสด และไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT)

๓๖. ข้อกำหนดในการปรับปรุงตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ตารางค่าดำเนินการและ ค่าเสื่อม ราคาเครื่องจักร ตารางอัตราราคางานดิน ตารางอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน และราย ละเอียดประกอบการคำนวณฯ อื่นๆ (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๑๑)

ค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร อัตราราคางานดิน อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน รวมทั้งรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอื่นใด ให้กำหนดตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และหรือตามที่คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการกำหนด

ให้กรมบัญชีกลางร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ค่าดำเนินการและ ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร อัตราราคางานดิน อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหินรวมทั้งราย ละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอื่นใด ให้สอดคล้องตามราคาน้ำมัน สภาพการณ์ทางด้าน เศรษฐกิจ และหรือเทคโนโลยีด้านการก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป และแจ้งเวียนให้หน่วยงานของรัฐทราบและ ถือปฏิบัติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ

๓๗. ข้อกำหนดในการปรับปรุงบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๑๒)

อัตราค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ให้กำหนดตามหลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และหรือตามที่คณะกรรมการ ราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ กำหนด

ให้กรมบัญชีกลางปรับปรุงบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามความเหมาะสมและสอดคล้องตามประกาศค่าแรงขั้นต่ำ และหรือสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ด้านการก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป และแจ้งเวียนให้หน่วยงานของรัฐทราบและถือปฏิบัติ โดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ

๓๘. ข้อกำหนดและการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ฯ และตาราง Factor F (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๑๓)

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้เป็นเกณฑ์พิจารณากำหนดค่าดอกเบี้ยสำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ให้ใช้ค่าเฉลี่ยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมประเภท MLR ของธนาคารขนาดใหญ่ อย่างน้อย ๓ ธนาคาร เป็นเกณฑ์พิจารณา โดยให้กำหนดเป็นตัวเลขกลม กรณีอัตราดอกเบี้ยฯ เป็นเศษ ถ้าเศษถึง ๐.๕๐ ให้ปัดขึ้น ถ้าไม่ถึง ๐.๕๐ ให้ปัดลง

ให้กรมบัญชีกลางกำหนดและประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง หากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยฯ เปลี่ยนแปลงถึงร้อยละ ๑ พร้อมทั้งจัดทำและแจ้งเวียนตาราง Factor F ใหม่ ที่สอดคล้องกับการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เฉลี่ยฯ เพื่อหน่วยงานของรัฐทราบ และใช้ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคา กลางงานก่อสร้างต่อไปด้วย

๓๙. ข้อกำหนดและการประกาศเปลี่ยนแปลงภาษีมูลค่าเพิ่มและตาราง Factor F

(แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๑๔)

อัตราภาษีตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ให้เป็นไปตามอัตราภาษี มูลค่าเพิ่มโดยให้กำหนดเป็นตัวเลขนกลม กรณีอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเศษ ถ้าเศษถึง ๐.๕๐ ให้ปัดขึ้น ถ้าไม่ถึง ๐.๕๐ ให้ปัดลง

ให้กรมบัญชีกลางประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม พร้อมทั้งจัดทำและแจ้งเวียนตาราง Factor F ใหม่ ที่สอดคล้องกับการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อหน่วยงานของรัฐทราบและใช้ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างต่อไปด้วย

๔๐. แนวทางปฏิบัติในการแบ่งงวดงาน การจ่ายเงิน และการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานก่อสร้าง (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๑๕)

ในการแบ่งงวดงาน การจ่ายเงิน และการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน จะต้องกำหนดให้ถูกต้องชัดเจนตามหลักวิชาการ ปริมาณงานในแต่ละงวดจะต้องสอดคล้องกับจำนวนเงินในแต่ละงวด โดยคำนึงถึงความ เป็นธรรมของทั้งผู้รับจ้างและผู้ว่าจ้าง

๔๑. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกแบบก่อสร้าง และประมาณการราคาในขั้นต้น

(แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๑๖)

ในการออกแบบบูรณาการงานก่อสร้าง หน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการงานก่อสร้างจะดำเนินการเอง หรือขอความร่วมมือหน่วยงานของรัฐอื่น หรือจะดำเนินการจัดจ้างออกแบบบูรณาการงานก่อสร้าง ก็ได้

ผู้ออกแบบบูรณาการงานก่อสร้างต้องออกแบบให้ถูกต้องเหมาะสมกับการใช้งานและเป็นไปตามหลักวิชาการ โดยผู้ออกแบบต้องถอดแบบบูรณาการงานก่อสร้าง และจัดทำรายการ ปริมาณงาน และราคา และประมาณการราคาในเบื้องต้นไว้ด้วย รวมทั้งต้องรับรองแบบบูรณาการงานก่อสร้าง และรายการ ปริมาณงาน ที่ได้ถอดแบบฯ นั้นไว้ด้วยทุกครั้ง

ในการถอดแบบบูรณาการงานก่อสร้าง การจัดทำรายการ ปริมาณงาน และราคา และการประมาณการราคาในเบื้องต้น ผู้ออกแบบบูรณาการงานก่อสร้างอาจดำเนินการตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงาน ก่อสร้างนี้

ทั้งนี้ การออกแบบบูรณาการงานก่อสร้างดังกล่าว ให้รวมถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และแก้ไขแบบรูป รายการงานก่อสร้างด้วย

๔๒. การแต่งตั้ง องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง

(แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๑๗)

ให้มีคณะกรรมการกำหนดราคากลาง เป็นผู้มีหน้าที่และรับผิดชอบในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างภายใต้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ดังต่อไปนี้

ในการจ้างก่อสร้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง โดยให้มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ ประกอบด้วย ประธานซึ่งเป็นข้าราชการหรือเทียบเท่าโดยคำนึงถึงลักษณะงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสำคัญ ๑ คน และให้มีกรรมการอย่างน้อย ๒ คน กรรมการควรแต่งตั้งจากข้าราชการหรือเทียบเท่า โดยคำนึงถึงลักษณะงาน หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสำคัญ และควรมีผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณการรวมเป็นกรรมการด้วย

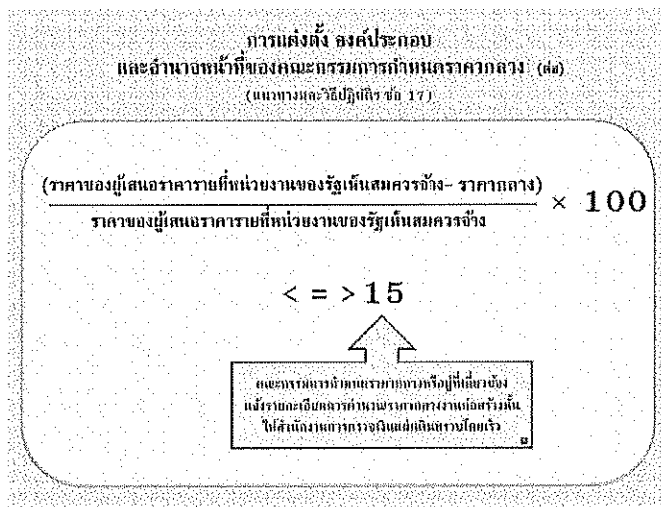
กรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ จะแต่งตั้งบุคคลภายนอกซึ่งไม่มีส่วนได้ ส่วนเสียกับการก่อสร้างนั้น ร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

องค์ประชุมของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับคณะกรรมการซื้อหรือจ้าง ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และระเบียบกระทรวง การคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ

อำนาจหน้าที่ ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างครั้งนั้น ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง แล้วนำเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนการจัดทำรายงานขอซื้อหรือขอจ้าง และหรือก่อนการจัดทำเอกสารประกาศสอบราคา เอกสารประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ร่าง TOR หรือตามที่กำหนดสำหรับ การจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการอื่น

ในกรณีที่ราคาของผู้เสนอราคาย่อยที่ส่วนราชการเห็นสมควรจ้างแตกต่างจากราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณไว้ ตั้งแต่ร้อยละ ๑๕ ขึ้นไป โดยใช้ราคาของผู้เสนอราคาย่อยที่หน่วยงานของรัฐเห็นสมควรจ้างเป็นฐานในการคำนวณ ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางหรือผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้งรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบโดยเร็ว

การแจ้งรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของคณะกรรมการกำหนดราคากลางหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดังกล่าว ไม่มีผลผูกพันต่อผู้มีอำนาจในการที่จะพิจารณารับหรือไม่รับราคาของผู้เสนอราคาย่อยนั้น

กรณีที่มีความจำเป็น เพื่อประโยชน์ของทางราชการ และหรือเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในทางปฏิบัติ และหน่วยงานของรัฐนั้นมีงานก่อสร้างจำนวนมาก หน่วยงานของรัฐนั้นอาจแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางเพื่อทำหน้าที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างหลายโครงการงานก่อสร้าง ก็สามารถกระทำได้ โดยองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลางต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งให้ระบุหรือกำหนดภารกิจและระยะเวลาในการดำเนินงานของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ที่แต่งตั้งตามกรณีดังกล่าวให้เกิดความชัดเจนไว้ในคำสั่งแต่งตั้ง ด้วย

คำตอบแทนของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๔๓. การปรับปรุงราคากลางงานก่อสร้างให้มีความเป็นปัจจุบัน (แนวทางและวิธีปฏิบัติ ข้อ ๑๘)

ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้ให้ความเห็นชอบราคากลางงานก่อสร้าง ที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คำนวณไว้แล้ว และยังไม่ประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ประกาศร่าง TOR หรือตามที่กำหนดสำหรับการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการอื่น ภายใน ๓๐ วัน นับถัดจากวันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้ให้ความเห็นชอบราคากลางงานก่อสร้างนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบหมายให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้นพิจารณาทบทวนราคากลางให้มีความเป็นปัจจุบัน แล้วนำเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ประกาศร่าง TOR หรือตามที่กำหนดสำหรับการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการอื่น

๔๔. แนวทางปฏิบัติกรณีมีการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตาราง Factor F และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (แนวทางและวิธีปฏิบัติ ข้อ ๑๙)

กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ตารางอัตราราคางานดิน ตารางอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน บัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และหรือรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอื่นใด ซึ่งใช้ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ รวมทั้งหนังสือเวียนและชักซ้อมความเข้าใจในเรื่องต่างๆ หากหน่วยงานของรัฐยังไม่ได้รับแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ให้ถือปฏิบัติตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ตารางค่าขนส่ง วัสดุ ก่อสร้าง ตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ตารางอัตราราคางานดิน ตารางอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน บัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และหรือรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอื่นใด รวมทั้งหนังสือเวียนและชักซ้อมความเข้าใจ ในเรื่องต่างๆ ที่มีอยู่เดิมก่อนได้รับการรับแจ้งการเปลี่ยนแปลง

หากหน่วยงานของรัฐได้รับแจ้งการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ตารางค่าขนส่ง วัสดุ ก่อสร้าง ตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ตารางอัตราราคางานดิน ตารางอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน บัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และหรือรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอื่นใด รวมทั้งหนังสือเวียนและชักซ้อมความเข้าใจ ในเรื่องต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงใหม่ และคณะกรรมการกำหนดราคากลางสามารถคำนวณราคากลางใหม่ได้ทันก่อนการประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ประกาศร่าง TOR หรือตามที่กำหนดสำหรับการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการอื่น แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณราคากลางใหม่ และให้ถือราคากลางที่คำนวณใหม่นั้น เป็นราคากลางในการจัดจ้างก่อสร้างครั้งนั้น

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้รับแจ้งการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ตารางอัตราราคางานดิน ตารางอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน บัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และหรือรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอื่นใด รวมทั้งหนังสือเวียนและชักซ้อมความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ภายหลังวันประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ประกาศร่าง TOR หรือตามที่กำหนดสำหรับการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการอื่น แล้วแต่กรณี ก็ให้ดำเนินการต่อไป โดยไม่ต้องคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้นใหม่

หมายเหตุ ๑. คำว่า ได้รับแจ้ง หมายถึง การได้รับแจ้งเป็นหนังสือ โดยให้นับวันที่หน่วยงานของรัฐนั้นลงทะเบียนหนังสือรับ เป็นวันแรกของการได้รับแจ้ง

๒. เมื่อมีประกาศและหรือหนังสือแจ้งเวียนเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ตารางอัตราราคางานดิน ตารางอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน บัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และหรือรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอื่นใด รวมทั้งหนังสือเวียนและชักซ้อมความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ทางเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) แต่หน่วยงานของรัฐนั้นยังไม่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐนั้นสามารถดำเนินการไปก่อนได้รับแจ้งเป็นหนังสือก็ได้และเมื่อดำเนินการแล้วให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐนั้นได้รับแจ้งแล้ว

๔๕. ข้อกำหนดในการประกาศและเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้าง (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๒๐)

ในการจ้างก่อสร้างทุกครั้ง ให้หน่วยงานของรัฐที่จะมีการจ้างก่อสร้างประกาศเปิดเผยข้อมูลราคากลาง ทางเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐนั้น และทางเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) โดยให้แนบรายละเอียดการคำนวณราคากลางตาม BOQ. (Bill of Quantities) ซึ่งผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้จัดทำขึ้น ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เป็นเอกสาร หรือเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้สนใจสามารถตรวจดูและหรือดาวน์โหลดไปตรวจดูได้ พร้อมกับการประกาศสอบราคา

ประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ประกาศร่าง TOR หรือตามที่กำหนดสำหรับการจัดจ้างก่อสร้าง ด้วยวิธีการอื่น

ทั้งนี้ รายละเอียดการคำนวณราคากลางตาม BOQ. (Bill of Quantities) ที่ต้องประกาศเปิดเผยดังกล่าวให้หมายถึง รายละเอียดการคำนวณราคากลางตามแบบฟอร์ม ดังนี้

(๑) กรณีงานก่อสร้างอาคาร หมายถึง แบบฟอร์ม ปร. ๔ , ปร. ๔(พ) , ปร. ๕(ก) , ปร. ๕(ข) และ ปร. ๖

(๒) กรณีงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม หมายถึง แบบฟอร์มสรุปราคากลางงานก่อสร้างทาง ท่อเหลี่ยม

(๓) กรณีงานก่อสร้างชลประทาน หมายถึง แบบฟอร์มสรุปราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

๔๖. ข้อกำหนดในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์(แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๒๑)

สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีการตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ

๔๗. อำนาจหน้าที่และภารกิจของกรมบัญชีกลาง ในการกำกับดูแลการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ของทางราชการ (แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๒๒)

ให้กรมบัญชีกลาง ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางซึ่งกำกับดูแลการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ และเป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ รวมทั้งคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานต่างๆ ที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ให้มีอำนาจหน้าที่นอกเหนือจากที่ได้กำหนดไว้แล้วในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ดังนี้

(๑) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่เอกสารหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ รวมทั้งหลักเกณฑ์แนวทาง และวิธีการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานของรัฐได้รับทราบและนำไปใช้

(๒) ส่งเสริมสนับสนุน ให้คำปรึกษาแนะนำ จัดทำคู่มือและดำเนินการฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการ กำหนดราคากลางงานก่อสร้าง รวมทั้งการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานของรัฐได้ มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงาน ก่อสร้างนี้ รวมทั้งการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

(๓) ศึกษาวิเคราะห์ สำรวจ รวบรวมข้อมูล และเสนอแนะแนวทางและวิธีการในการพัฒนา ทบทวน และปรับปรุงหลักเกณฑ์ ข้อมูล แนวทางและวิธีปฏิบัติ รวมทั้งรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ มีความเป็นมาตรฐานตาม หลักวิชาการ และสอดคล้องตามสภาวการณ์และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

(๔) อำนาจหน้าที่อื่น ตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ รวมทั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานต่างๆ ที่แต่งตั้ง โดยคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการมอบหมาย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ).....

(นายไพโรจน์ หินแก้ว)

ผู้อำนวยการกองช่าง

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

(ลงชื่อ).....

(นางสาวพິงพิศ จันทร์ชูกุล)

หัวหน้าสำนักปลัด รักษาราชการแทน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ

ความเห็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

(ลงชื่อ).....

(นายอิน หนองพราหม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขอขอบพระคุณยัตถรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายไพโรจน์ ทินแก้ว

ได้สำเร็จการศึกษาอบรมและสัมมนาหลักสูตร

การคำนวณราคางานอาคาร งานชลประทาน งานทาง สะพานและท่อเหลี่ยม

ของทางราชการด้วยระบบคำนวณราคากลางอิเล็กทรอนิกส์ (ภาคปฏิบัติ)

ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ฉบับที่ ๕

และตาราง Factor F (ฉบับใหม่) รุ่นที่ ๑

ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ขอใช้มีความสุข ความเจริญ เป็นกำลังสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่

เพื่อจรรโลงประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าสืบไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

(ศาสตราจารย์ ดร.ชนะเศรษฐ์ จ้าวพิชัยวัฒน์)
ผู้อำนวยการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

(อาจารย์ ดร.ศรยุทธ แสนมี)
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารวิชาการ
มหาวิทยาลัยศิลปากร

